

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 43 § i universitetslagen och 32 § i yrkeshögskolelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att universitetslagen och yrkeshögskolelagen ändras. Det föreslås att det till lagarna fogas bestämmelser om förlust av tidigare studierätter när en studerande tar emot en ny studierätt som leder till examen. Om den studerande tar emot en ny studierätt, föreslås att han eller hon förlorar gällande studierätter på samma och lägre nivå. De föreslagna bestämmelser ska ersätta de gällande bestämmelserna om förlust av den studierätt som ligger till grund för överflyttning av den studerande, och ska utöver tillämpningen på överflyttande studerande även tillämpas på studerande som får en ny studierätt som leder till examen via den gemensamma ansökan till högskolorna eller separata antagningar. De föreslagna bestämmelserna gäller lägre och högre högskoleexamina vid universitet samt yrkeshögskoleexamina och högre yrkeshögskoleexamina. Universitetens påbyggnadsexamina omfattas inte av den reglering som föreslås.

Genom propositionen genomförs målet i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering om att att höja andelen högskoleutbildade unga vuxna så nära 50 procent som möjligt före 2030. Det centrala syftet med denna proposition är att erbjuda så många personer som möjligt som ännu inte har någon examen eller studierätt möjlighet att avlägga en högskoleexamen. Ett ytterligare mål är att frigöra de resurser som sådana studierätter som för närvarande inte är i aktivt bruk tar i anspråk, i syfte att utveckla utbildningsutbudet och stärka kvaliteten på utbildningen samt sporra de studerande till mer systematiska studier och till att avlägga högskoleexamen inom den målsatta studietid som föreskrivs i lagen.

Lagarna avses träda i kraft den 1 augusti 2026. Lagarna ska enligt förslaget tillämpas första gången när studerande antas till utbildningar som inleds den 1 januari 2027.

1.

Lag

om ändring av 43 § i universitetslagen

I enlighet riksdagens beslut
ändras i universitetslagen (558/2009) 43 § 2 mom., sådant det lyder i lag 256/2015, samt
fogas till 43 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 256/2015, ett nytt 3 mom. som följer:

43 §

Förlust av studierätten

När en examensstuderande tar emot en ny studierätt som leder till lägre högskoleexamen eller yrkeshögskoleexamen, förlorar han eller hon samtidigt sina övriga studierätter som leder till

- 1) lägre högskoleexamen,
- 2) yrkeshögskoleexamen,
- 3) både lägre och högre högskoleexamen.

När en examensstuderande tar emot en ny studierätt som leder till högre högskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen, förlorar han eller hon samtidigt sina övriga studierätter som leder till

- 1) lägre högskoleexamen,
- 2) yrkeshögskoleexamen,
- 3) högre högskoleexamen,
- 4) högre yrkeshögskoleexamen.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagen tillämpas första gången när studerande antas till utbildningar som inleds den 1 januari 2027.

2.

Lag

om ändring av 32 § i yrkeshögskolelagen

I enlighet riksdagens beslut

ändras i yrkeshögskolelagen (932/2014) 32 § 2 mom., sådant det lyder i lag 325/2015, samt fogas till 32 §, sådan den lyder i lag 325/2015, ett nytt 3 mom., som följer:

32 §

Förlust av studierätten

När en examensstuderande tar emot en ny studierätt som leder till högre yrkeshögskoleexamen eller högre högskoleexamen vid universitet, förlorar han eller hon samtidigt sina övriga studierätter som leder till

- 1) yrkeshögskoleexamen,
- 2) lägre högskoleexamen vid universitet,
- 3) både lägre och högre högskoleexamen vid universitet.

När en examensstuderande tar emot en ny studierätt som leder till högre yrkeshögskoleexamen eller högre högskoleexamen vid universitet, förlorar han eller hon samtidigt sina övriga studierätter som leder till

- 1) yrkeshögskoleexamen,
- 2) lägre högskoleexamen vid universitet,
- 3) högre yrkeshögskoleexamen,
- 4) högre högskoleexamen vid universitet.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagen tillämpas första gången när studerande antas till utbildningar som inleds den 1 januari 2027.

Helsingfors den 2025